MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR ve BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 1000 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 34 | 1 MART 1971 | SAYI: 1646

Talim ve Terbiye Kurulu Kararları:

Karar s.: 31 — Karar t.: 3-2-1971

Konu: Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği'nin 7/b., 8., 9., 18/b maddeleri ile Fiş Dilekçedeki not 2 ve 3 ün değiştirilmesi h.

Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğünün 25 Ocak 1971 gün ve 1787 sayılı yazıları ile değiştirilmesi teklif edilen «Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği»nin 7/b., 8., 9., 18/b maddeleri ile Fiş-Dilekçedeki not 2 ve 3 ün bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
3/2/1971

Akif TUNCEL
Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik Öğretim
Müsteşarı

EĞİTİM ENSTİTÜSÜ YÖNETMELİĞİ'NİN 7/b., 8., 9., 18/b MADDELERİ İLE FİŞ-DİLEKÇEDEKİ NOT 2 ve 3 ÜN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Madde 1 — 16 Haziran 1969 günlü ve 13224 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan «Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği»nin 7/b., 8., 9., 18/b maddeleriyle fiş-dilekçedeki not 2 ve 3 ün aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 7/b — Eğitim bölümüne girecekler için İlköğretmen Okulu mezunu, Tarım Bölümüne girecekler için İlköğretmen Okulu, lise ve Ziraat Meslek Okulu mezunu, diğer bölümlere girmek için de İlköğretmen Okulu veya lise mezunu olmak.

Madde 8 — Eğitim Enstitüsüne girmek isteyenler bu yönetmeliğin sonundaki (1) sayılı örneğe uygun fiş-dilekçe ile mezun oldukları veya öğrencisi bulundukları okul müdürlüklerine 2 Ocak-15 Şubat tarihleri arasında müracaat ederler. İlköğretmen Okulu, lise ve Ziraat Meslek Okullarının son sınıfında bulunanlar, bu okulların mezuniyet imtihanlarında bütünlemeli olanlar, Eğitim Enstitüsü imtihanlarına katılmak için müracaat edebilirler.

İlköğretmen Okullarından mezun olup en az bir ders yılı öğretmenlik yapmış istekliler fiş-dilekçelerini görevli bulundukları ilin Millî Eğitim Müdürlüğüne, bir yılını doldurmayanlar ise mezun oldukları okul müdürlüklerine verirler.

Madde 9 — İsteklilerin durumları fiş-dilekçe ile müracaat ettikleri okulların öğretmenler kurulunca (öğretmenlik görevinde bulunanlarınki Millî Eğitim Müdürlüklerince incelenerek bunların eğitim enstitüsüne alınacak vasıfta olup olmadıkları tesbit edilir ve fiş-dilekçelerinin arka sayfaları buna göre doldurulup tasdik olunur. Bu iş yapılırken isteklilerin ortaokulda, lisede ve meslek okulunda geçen öğrenimi sırasındaki çalışkanlığı, itidali, sabırlı ve küçüklere karşı şefkatli olup olmadığı çevresine ve öğretmenlik mesleğine karşı ilgi dercesi, konuşma kabiliyeti, ahlâki durumu, Millî duygusu, bilinen bir sakatlığı yahut bedeni ve ruhi arızası bulunup bulunmadığı, öğrenime ara vermiş ise bu esnada ne işle meşgul olduğu gözönünde tutulur.

Millî Eğitim Müdürlüklerince yapılacak aday seçimi sırasında istekli öğretmenlerin ilk tayinlerinde okullarından gönderilmiş olan gizli fişler de tetkik edilir; Ziraat Meslek Okulu mezunlarının ise, bağlı bulunduğu kurumdan sicili getirtilerek hakkında karar verilir.

Madde 18/b - İlköğretmen Okulu, lise veya Ziraat Meslek Okulu diplomasının aslı, diplomasını almamış olanların diploma yerine geçecek öğrenim belgeleri,

Fiş-Dilekçedeki not 2: Geçen yıllarda liselerden, İlköğretmen Okullundan, Köy Enstitüsünden veya Ziraat Meslek Okulundan mezun olup öğretmenlik yapmamış olanlar, mezun oldukları okul müdürlüğüne vereceklerdir.

Fiş-Dilekçedeki not 3: Öğretmenlik yapmış veya yapmakta olanlarla Ziraat Meslek Okulu mezunlarından görevde olanlar; bulunduğu ilin Millî Eğitim Müdürlüğüne vereceklerdir.

Madde 2 — Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu yönetmeliği Millî Eğitim Bakanı yürütür.

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Karar s.: 37 — Karar t.: 5-2-1971

Konu: Denkliği bulunmayan özel okul öğrencilerinin nakilleri h.

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün, 4 Şubat 1971 gün ve 510.1/2159 sayılı, yazıları üzerine; 1969-1970 öğretim yılı güz dönemi imtihanları sonunda denkliği kaldırılmış bulunan özel okullardan, 1970-1971 öğretim yılı birinci kanaat dönemi içinde Bakanlığımız müfettişlerince yapılan genel teftiş raporlarına dayanılarak denkliklerinin iadesi mümkün olmayan ve ders yılı sonunda kapatılması kararlaştırılan bir kısım okulların öğrencilerinden resmî okullara nakletmek isteyenlerin, ikinci kanaat dönemi başından itibaren 15 günlük süre içinde girmek istedikleri okula başvurmaları kaydiyle, bu gibilerin denkliği bulunmayan özel okullardaki devamsızlıkları dikkate alınmak şartiyle ikinci kanaat döneminde I. ve II. kanaat dönemlerinde okutulan konuların bütününden alacakları tek kanaat notuna göre sınıf geçme durumlarının tesbiti uygun görülerek keyfiyetin Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
5/2/1971

Prof. Dr. Orhan OĞUZ
Millî Eğitim Bakanı

(1645. sayıdan devam)

ORTA DERECELİ OKULLARIN BİRİNCİ VE İKİNCİ DEVRE BİRİNCİ SINIFLARININ MATEMATİK DERSİ TASLAK PROGRAMLARI VE DERS KİTAPLARI HAKKINDA

V. MATEMATİK PROGRAMI KONULARININ AÇIKLANMASI

Sınıf: I

Bölüm: 1 GİRİŞ

1-1. Matematik nedir?

: Matematiğin sadece bir sayma ve hesaplama, şekilleri çizme ve ölçme tekniği olmadığı, ayrıca esrarengiz şifrelere benzeyen bir takım işaretler kullanan bir dilde sayılamıyacağı açıklanacak, bunların hepsini içine alan bir düşünme ve uslamlama yolu olduğu belirtilecektir.
Bir kısım matematiğin gözlem ve deneyi gerektirmesine rağmen, matematikte, daha çok genel bir düşüncenin içinde gizli özel gerçekleri ortaya çıkarma yolunun tercik edildiğine değinilecek ve bu husus bir kaç örnekle hissettirilmeye çalışılacaktır.

1-2. Matematiğin çeşitli dalları

: Zamanla gelişen matematiğin çeşitli dallara ayrıldığı, başlıcalarının aritmetik, cebir, analitik geometri, geometri, olasılık... gibi adlarla anıldığı belirtilecektir.

Bugün bir insanın matematiğin bütün dallarıyla ilgilenmesinin mümkün olamıyacağı sekseni aşkın matematik dalı bulunduğu hususlarına kısaca değinilecektir.

1-3. Matematiği niçin öğreniyoruz?

: Büyük bir hızla değişmekte ve gelişmekte olan bir dünyada yaşadığımız, bu hızlı değişim ve gelişmede; yeni buluşlar ve eserlerin ortaya çıkışında, çeşitli sanayi dallarının gelişiminde matematik ve matematikçinin oynadığı rol belirtilecek, bunlara olan ihtiyaç hissettirilecektir. Ayrıca «Bir meslek olarak matematik» «Diğer mesleklerde matematik» gibi konularda kısa bir bilgi verilecek, Dinlenme ve eğlenme» unsuru olarak matematiğin önemi örnekleriyle belirtilecektir.

Bölüm: 2 SAYMA SİSTEMLERİ

2-1. Onluk sistem, on tabanına göre sayma sistemi

: Bugün kullandığımız sistem ve işaretlerin kısa bir tarihçesi verilecek ve «onluk sistem» deyiminin nedeni açıklanacak. Bu sistemin faydası ve sistemde kullanılan işaretler (rakamlar) belirtilecek; deste ve basamak kavramları verilecek; sayı işaretleri, basamak fikri ve on tabanı kullanılacak her hangi bir sayının çözümleneceği bir örnekle belirtilecektir.

Sıfırın basamaklarda taşıdığı anlam ve sağladığı fayda üzerinde durularak önemi belirtilecektir.
Onluk sistemde sayıların yazılışı ve okunuşu açıklanacak, bölüm fikri verilecektir.

Bu bölüm işlenirken cümle kavramından söz edilmeyecek, ancak bu kavramdan gereği ve yeteri kadar faydalanılacaktır.

2-2. Sayıları basamaklara ayırmak ve üslü olarak yazmak

: Onluk sistemde tabanın 10 olduğu ve her basamak değerinin sağındaki basamağın değerinin on katı olduğu açıklanacak; Basamakların, çarpanları 10 olan çarpımlar halinde yazılabileceği ve bunların 10 tabanlı üslü çokluklar halinde kısaca ifade edilebileceği belirtilecek; «taban ve üs» kavramları verilecektir.
Bir sayının «basamak değerlerine göre yazılışı» örnekleriyle açıklanacaktır.

2-3. Beş tabanına ve iki tabanına göre sayma sistemleri; taban değiştirme

: Sayıların beş tabanına göre yazılması, okunması açıklanacak. Beş tabanına göre yazılmış bir sayının, on tabanına göre yazılmasına örnekler verilecek; On tabanından beş tabanına çevirme hususu üzerinde kısaca durulacaktır. İki tabanına göre sayma sisteminde sayıların, yazılışı okunuşu, iki tabanından on; on tabanından iki tabanına çevrilmesi açıklanacak hesaplama işlemlerine girişilmeyecektir.

Bölüm: 3 DOĞAL SAYILAR

3-1. Cümleler

: Cümlenin ne olduğu tanıtılacak, eleman kavramı işlenecek, Venn diyagramı ve [ ] sembolü ile bu kavram yeteri kadar açıklığa kavuşturulacaktır. Alt cümle kavramı işlenecek, eşit cümlenin tanımı somut örneklerle verilecek ve açıklığa kavuşturulacaktır. Cümlelerin birleşimi, keşişimi daha çok Venn diyagramları ve somut örneklerle işlenecek, boş cümlenin ne olduğu somut örneklerle verilecektir. Ayrıca bu cümle kavramı, bundan sonraki bölüm ve kesimlerde yeri geldikçe ve fırsatı düştükçe faydalanılacak bir temel kavram olacaktır.

3-2. Doğal sayılar, doğal sayıların toplama ve çarpma işlemleri

: Doğal sayı kavramının nasıl geliştiğine değinilecek, ancak bilinen bir kavram olduğu fakat bugüne dek öğrenciler tarafından adının bilinmediği gözönünde tutularak doğal sayıların toplama ve çarpma işlemi örneklerle geliştirilecek ve bundan sonraki kesime hazırlayıcı hünerler kazandırılacaktır. Yine bu arada kapalılık kavramına dikkat çekici sayısal örnekler verilecektir. (Sıfır dahil pozitif tam sayılara Doğal Sayılar, sıfır hariç pozitif tam sayılara sayma sayıları denmesi birlik sağlam yönünden faydalı görülmüştür.)

3-3. Toplama ve çarpma işlemlerinde değişme, birleşme ve dağılma özelliği

: Doğal sayılardaki toplama ve çarpma işlemlerinin değişme, birleşme özellikleri açıklanacak, bu özelliklerin başka bilinen diğer işlemlerde, örneğin; cümle işlemlerinde (Birleşme, arakesit) ve (günlük yaşantımızdaki çorap ve ayakkabı giyme) gibi işlemlerde v. b. olup olmadığı ortaya konulacaktır. Ayrıca çarpmanın toplama üzerine dağılması sayısal örneklerle açıklanacaktır. Önce

sayısal örneklerle pekiştirilen üç kavram, şartlar elverirse harfli örnekler le de ifade edilecektir. Bu kavramların asıl amacı a+(b+c)=(a+b)+c den a+b+c veya a.(bc)=(ab).c den abc nin yazılabileceğinin sezdirilmesidir. Ayrıca, birleşme özeliği bulunmayan bölme işleminden esinlenerek a:b:c nin anlamsızlığı anlatılacaktır.

3-4. Ters işlemler : Ters işlemler için önce günlük hayattan örnekler verilecektir. Örneğin kapıyı açıp kapama gibi. Sonra ters işlem kavramı açıklığa kavuşturulacak, çıkarma ve bölme birer ters işlem olarak incelenecektir. Bu kavramdan hareketle ve sayısal örneklerle X+b=a ve X.b=a denklemlerinin çözüm cümlesi işlenecektir.

3-5. Sayı doğrusu ve arada olma : Sayı doğrusu yardımıyla doğal sayılar arasındaki ilişkiler sezdirilecek ve sıfırın solundaki noktaların varlığından daha sonraki konularda söz edileceği belirtilecektir. Her hangi bir doğal sayının sağındaki sayıdan küçük olduğu, ardışık iki doğal sayı arasında başka bir doğal sayı bulunmadığı ve iki doğal sayı arasında, eğer varsa, diğer bir doğal sayının nasıl bulunacağı açıklığa kavuşturulacaktır.

3-6. Bir sayısı ve özellikleri : Toplama ve çarpmada teker teker ele alınıp işlenecek, ayrıca çarpmada 1 rin birim eleman (etkisiz eleman) olma özeliğine değinilecektir. 1 in kuvvetlerinin 1 olduğu ve ayrıca a∊N için a. 1=1, a=a, a:1=a, a≠o için a:a=1, a≠1, o için 1:a≠1, 1a=1 olduğu açıklığa kavuşturulacak. Ayrıca iki doğal sayının çarpımının bire eşit olup olamıyamağı üzerinde durulacaktır.

3-7. Sıfır sayısı ve özellikleri : a∊N için a+o≠a, a.o≠o, o.o≠o ayrıca a=o ise o:a≠o olduğu sayısal örneklerle açıklanacak a:o ve 0:0 ın anlamsız olduğu üzerinde önemle durulacak. Ayrıca iki doğal sayının toplamının sıfır olup olamıyacağı üzerinde durulacaktır.

Bölüm: 4 METRİK OLMAYAN GEOMETRİ

4-1. Noktalar, doğrular, düzlemler ve uzay : Nokta, doğru ve düzlemin tanımlanamıyacağı ancak tanıtılabileceği ve pratik olarak yazılışı için bir takım sembollerin kullanıldığı açıklanacaktır. Uzay kavramı da noktalar cümlesi olarak açıklanacaktır. İki noktadan bir ve yalnız bir doğru geçtiği ve iki noktası bir düzlemde bulunan bir doğrunun düzlem içinde olacağı bir özelik olarak verilecektir. Ayrıca, doğrusal olmıyan üç noktadan bir ve yalnız bir düzlem geçtiği çevreden örneklerle tanıtılmalıdır.

4-2. Doğru ve düzlemlerin kesişmeleri : Önce sayısal örneklerle iki cümlenin arakesiti ve bileşimi üzerinde durulacak sonra bir doğru ile bir düzlemin ara kesiti çevredeki örneklerle işlenerek cümle kavramı ile bağ kurulacaktır. Aynı şekilde bir doğru ile bir başka doğrunun, bir doğru ile bir düzlemin, bir düzlemle başka bir düzlemin arakesitleri ve buradan hareketle paralellikleri işlenecektir. Ayrıca aykırı doğru kavramı verilecektir.

4-3. Doğru parçaları : Bir alt cümle olarak verilecek ve iki cümlenin birleşiminden yararlanarak daha sonraki kesime hazırlık yapılacaktır.

4-4. Ayırmalar : Her düzlemin uzayı iki yarı uzaya ayırdığı ve M bir düzlem olmak üzere [AB] nM boş ise A ve B noktalarının aynı yarı uzayda olduğu somut örneklerle açıklanmalıdır. Düzlemdeki her doğrunun düzlemi iki yarı düzleme ve bir noktanın üzerinde bulunduğu doğruyu iki yarı doğruya ayırdığı açıklanacak ve bunlardan hareketle de ışın kavramı işlenecektir.

4-5. Açılar ve üçgenler : Açı, başlangıçları aynı olan iki ışının birleşimi olarak verilecek, açının içi ve dışından söz edilecektir. Bir ABC üçgeni de [AB], [BC], [CA] doğru parçalarının birleşimi olarak işlenecektir.

Bölüm: 5 ASAL SAYILAR VE ÇARPANLARA AYIRMA

5-1. Asal sayılar : Sayma sayılarının, diğer sayma sayılarının çarpımı olarak nasıl gösterileceği araştırılacaktır. 1 sayısının özel durumu belirtildikten ve 30 a kadar sayılar içinde yapılan araştırma sonunda «asal olmayan sayılar» ve daha sonra 100 e kadar sayılar içinde «Eratosthenes Kalburu» ile yapılan araştırma sonunda da «asal sayılar» tanımlanacaktır. Bu kavram üzerinde fazla durulmamalıdır.

5-2. Çarpanlar ve çarpanlara ayırma : Çarpılan ve çarpandan herbirine çarpan dendiği belirtilecek, bir sayma sayısının çarpanlara ayrılması örneklerle gösterilip çarpanın tanımı yapılacaktır. Çarpanlara ayırma örneklerinden sonra «Sayma Sayılarının Asal Çarpanlarına Ayrılmasının Teklik Özelliği» ve daha sonra da 1 in asal sayılar cümlesine dahil olmadığı gösterilecektir.

5-3. Bölünebilme : Araştırma sonunda tek ve çift sayı tanımından 2 ye ve benzer yol ile 5 e bölünebilme kuralları verilecektir. 3 ün katları ve bu katların rakamları toplamından 3 e ve 9 a bölünebilme kuralına geçilecek; 7, 11 ve 13 ile bölünebilme kuralları verilmeyecektir. Çarpanlara ayırırken bir sınırdan sonra aramanın gereksizliği gösterilecektir.

5-4. Ortak bölenlerin en büyüğü (obeb) : İki sayının ortak çarpanının o sayıların ortak böleni olduğu fikrinden ve 1 in bütün sayıların ortak böleni olmasından hareketle «ortak bölen» kavramı verilecektir.
Ortak bölenin kesirlerin sadeleştirilmesinde kullanıldığı belirtilerek (obeb) kavramı işlenecektir.

5-5. Bölmede kalanlar (bölme algoritması) : Kalanlı bölmenin nasıl yapıldığı bir kaç örnekle gösterilip bölünen, bölen, bölüm ve kalan arasındaki sağlama bağıntısı kurulacak; algoritma yoluyla bölme kavramı pekiştirilecektir.

5-6. Ortak katların en küçüğü (okek) : Önce «ortak kat» kavramı verilecek, sonra iki sayının katları, cümlelerinin ara kesiti olarak «ortak katlar» cümlesi tanımlanacaktır. Ortak katların arit- metikte işe yaradığı yerler belirtile- cek «ortak payda» «okek» olduğundan (okek) kavramı geliştirilecektir.

Bölüm: 6 RASYONEL SAYILAR SİSTEMİ

6-1. Rasyonel sayılar : Önceleri payı 1 olan 1/2, 1/3, 1/4, 1/5 ... gibi «birim kesirleri» «kullanıl- dığı ve kesir kavramına inildiği belirti- lip; bir sayının, değişik bir çok isimleri ve yazılışı gösterilecek, bunlardan kesir çizgisi ile yazılabilenlere rasyonel sayı- lar dendiği belirtilecektir. Genel olarak a ve b tam sayılar ve b sıfır değilse $b \times = a$ ya uyan $\times = a/b$ bir kesirdir. Bu kesrin belirttiği sayıya da «rasyonel sayı» dendiği işlenecektir. Aynı sayıyı gösteren iki kesre «Denk Kesirler» den- diği hususu belirtilecektir.

6-2. Rasyonel sayıların özellikleri : Her doğal sayının bir rasyonel sayı ol- duğu gösterilecek;

a) Rasyonel sayılar cümlesinin toplama ve çarpma işlemlerine göre kapalı ol- duğu,

b) Rasyonel sayılar cümlesi üzerinde toplama ve çarpma işlemlerinin değişme ve birleşme özellikleri olduğu,

c) Rasyonel sayılar için, çarpma işlemi- nin toplama üzerine dağıldığı,

d) Doğal sayılar içinde 0 ve 1 in iki özel sayı olduğu, 0, toplamının; 1 de çarpma- nın etkisiz elemanı olduğu ve bu sayı- ların da rasyonel olduğu belirtilecektir.

Özellik: 1. «Bir kesrin pay ve paydası, aynı sayma sayısı ile çarpılırsa, yahut bölünürse, bu kesrin gösterdiği sayı de- ğişmez.»

6-3. Rasyonel sayıların tersleri : Eğer iki sayının çarpımı 1 ise, bu sayı- lardan her birine ötekinin tersi dendiği belirtilecek, ve $a \neq 0$ ve $b \neq 0$ olmak şartiyle a/b rasyonel sayısının tersi b/a rasyonel sayısı olduğu açıklanacaktır.

6-4. Sayı doğrusunun kullanılması : Sayı doğrusunun meydana getirilişi kı- saca gösterilecek, doğal sayıların topla- ma, çıkarma, çarpma ve bölme işlem- lerinin yapılışında kullanılacaktır. San- timetre birim aralığına göre desimetre ve mümkün olan uzunluk ölçüleri ifa- de edilecektir. Sayıların büyük olması halinde (85/23 gibi) sayı doğrusu çizme- den de incelenebilmelidir.

Sayı doğrusu üzerinde önce birim ke- sirlerin katları, sonra denk kesirler ve daha sonra da paydaları eşit olmayan kesirler gösterilecek karşılaştırılmalıdır.

6-5. Rasyonel sayıların dört işlemi : Çarpma: Önce doğal sayıların rasyonel sayılarla, sonra da iki rasyonel sayının çarpımı gösterilecektir.

Bölme: Kesir şeklinde yazılmış iki ras- yonel sayının bölümünü bulmak için: 1 — pay ile paydanın tersi ile çarpılır ve yahut 2 — Pay ve payda, paydanın tersi ile çarpılır. Bu arada bölme işleminin sıfır ile bölmeye izin vermediği belirti- lecektir.

Toplama: Önce sayısal, sonra harfli ör- neklerle paydaları eşit, sonra da eşit ol- mayan iki kesrin toplamı birim kesirler ile dağılma özelliği kullanılarak göste- rilecektir.

Çıkarma: Toplamaya çok yakın bir iş- lem olduğundan toplamada geliştirilen kavramların çıkarmada tekrarlanma- sına ihtiyaç yoktur. Önce eşit paydalı ve sonra paydaları eşit olmayan kesir- lerle çıkarma verilecektir.

Rasyonel sayılarla gösterilen oranlar: Bir c sayısının bir d sayısına oranı $\neq$ a için c/d dir. Eğer c ve d sayma sayıları iseler c/d oranının bir rasyonel sayı ol- duğu belirtilecektir. Oranın matematikte işe yararlığı gösterilecek, daha ileriki konular için yeterince somut alıştırma yaptırılacaktır. (Oran uygulamalarında birimin ne olduğu bilinmelidir.)

6-6. Ondalık sayı ve dört işlemi : 10 n = 3 gibi önermelere uyan n rasyo- nel sayısının değişik yazılışından hare- ketle ondalık sayı kavramı geliştirile- cektir.

0 ve 1 arasındaki sayılardan hareketle ondalık ve tamsayı basamakları kesir- lerle karşılaştırılmalı olarak çözümle- necektir. Ondalık sayıların işlemlerinde, işlemlerin özellikleri belirtilerek verile- cektir.

6-7. Sıralama : Önce sayı doğrusu üzerinde ondabirle- rin, sonra da gerçek hayattan • problem- lerde sıralamanın uygulamaları yapıl- malıdır. Daha sonra paydaları eşit ol- mayan sayıların ondalık sayıya çevri- lerek sıralanması, diğer taraftan payda- ların eşitlenmesi suretiyle sıralamanın doğruluğu gösterilecektir. Bileşik kesir- lerin sıralanması da verilecektir.

Bölüm: 7 ÖLÇME

7-1. Sayma ve ölçme : Günlük hayatımızda sayma ve ölçmenin önemi belirtilecek, sürekli ve süreksiz çokluklar ve özellikleri üzerinde duru- lacak, doğru parçalarının ve basit kapalı eğrilerin büyüklüklerinin karşılaştırıl- ması, ölçü biriminin önemi, doğru par- çasının ölçülmesi ve uzunluğu; değişik birimlerle ölçmenin uzunluğa etkisi ol- madığı, ancak ölçülerin değişeceği anla- tılacaktır.

7-2. Uzunluk ölçüsü birimleri : Temel uzunluk birimi olan metrenin ta- nımı ve gerekliliği açıklandıktan sonra kısaca tarihçesine değinilecektir. Met- renin katları ve askatları verilmeli ve ölçü birimlerinin birbirine çevrilme iş- leminde beceri kazandırılmalıdır.

7-3. Ölçmenin duyarlığı : Ölçme uygulamalarıyla gerçek değerin hiç bir zaman bulunamıyacağı, yaklaşık değerle yetinileceği açıklığa kavuşturu- lacak; yaklaşık değerle yapılacak he- saplama işlemlerindeki muhtemel hata (mümkün olan en büyük hata) hakkında yeterli bilgi verilecek, ölçmenin yeter- lik ve duyarlığı üzerinde durulacaktır.

7-4. Açıların ölçülmesi : Açının tanımı hatırlatılacak ve düzlem- den ayırdığı bölgeler belirtilecek, sonra açısal bölgeleri karşılaştırmak suretiyle açıların birbirine göre büyüklüğü araş- tırılacaktır. Temel açı birimi hakkında bilgi verilecektir.

İletki ile açıların ölçülmesi ve çizilmesi yaptırılacak, ölçülerine göre açı çeşitleri verilecektir.

Bölüm: 8 ALAN, HACIM, AĞIRLIK VE ZAMAN ÖLÇÜLERİ

8-1. Dikdörtgen ve alanı : Dik dörtgenin tanımı ve çevresi hakkında bilgi verilecek, çeşitli uygulamalarla çevre hesaplaması yaptırılacak ve dikdörtgenin alanını hesaplamada gerekli beceri kazandırılacaktır. Alan ölçüleri birimleri, kat ve askatları, arazi ölçü birimleri verilecek; birimlerin birbirine çevrilmesi üzerinde durulacaktır.

8-2. Dikdörtgenler prizması ve hacmi : Dikdörtgenler prizmasının tanımı yapılacak, boyutları, dik ve paralel ayrıtları, dik ve paralel yüzleri ve köşeleri örnekler üzerinde tanımlanacak. Dikdörtgenler prizmasının yüz alanı (alanı) verilecek, sonra prizmanın hacminin üç boyutunun çarpımına eşit olduğu üzerinde ısrarla durulacak ve bu kavram geliştirilecektir. Hacim birimleri, katları ve askatları verilecek, birimleri değiştirme ve uygulamalarla pekiştirme yapılacaktır.

8-3. Ağırlık ölçüsü birimleri : Kütle kavramı, kütle ve ağırlık, kütle birimleri kütle biriminin kat ve askatları, birimlerin değişimi, kütlenin ölçümü verilecek ve sıvı ölçüleri, tanıtılacaktır.

8-4. Zaman ölçüleri : Zaman kavramı, zaman birimi seçmek, birimlerin değişimi, zaman birimleri üzerine işlemler (Toplama, çıkarma, çarpma, bölme) verilecektir.

Bölüm: 9 ORAN, YÜZDELER VE ONDALIKLAR

9-1. Oran : Oran kavramı üzerinde durulacak ve oranın iki sayının karşılaştırılması anlamında kullanıldığı tekrar hatırlatılacak Km/saatte, düzünesi 5 lira veya tonu 240 lira gibi ifadelerin birer oran belirttiği de açıklığa kavuşturulacaktır. Orantı kavramı sayısal örneklerle işlendikten sonra harfli olan ifadelere geçip içler çarpımının dışlar çarpımına eşitliği ve tersinin doğruluğu da verilecektir.

9-2. Yüzdeler : Yüzdelerin de bir oran olduğu üzerinde durulmalı ve basit yüzde hesapları bir orantı şeklinde verilmelidir. Yüzdelerin bu nedenle bir karşılaştırmada kullanılabileceği gibi komisyon ve alış veriş hesaplarındaki rolü de açıklığa kavuşturulacaktır.

9-3. Ondalıklar : Ondalık sayıların basamaklarına göre toplam şeklinde yazılmasından yararlanarak basamaklara verilen adlar tekrar hatırlatılacak ve toplama, çarpma çıkarma bölme işlemleri üzerinde önemle durulacaktır. Rasyonel sayıların ondalık açılımlarının devirli olduğu (bazılarının sıfır devirli) belirtilecek, devirli olmayan ondalık sayıların da bulunduğu ve yuvarlak yapma suretiyle bunların okunduğu veya belli bir basamaktan sonra okunmadığı belirtilecektir.

Bölüm: 10 PARALEL, DOĞRULAR, PARALELKENAR, ÜÇGEN VE DİK PRİZMA

10-1. Bir düzlemdeki iki doğru : Kesişen iki doğru yardımıyle komşu açı, ters açı bütünler açı kavramı geliştirilecek, eş açı kavramından söz edip ters açıların eş olduğu çeşitli hünerlerle verilmeğe çalışılacaktır.

10-2. Bir düzlemdeki üç doğru : l_1, l_2, l_3, doğruları aynı düzlemde olduğu gözönüne alınıp bir noktada kesişmeleri veya üçünün birbirini farklı noktalarda kesmesi halinde yöndeş açı kavramı verilecektir.

10-3. Paralel doğrular: Paralel iki doğruyu üçüncüsü keserse yöndeş açıların eşliği bir özellik olarak verilecek ve tersi de belirtilecektir. Bu arada; «ise» ile bağlı ifadelerin (önermelerin) ters söylenişi üzerinde biraz durulmalıdır.

10-4. Üçgenler : Üçgenin tanımı yeniden hatırlatılacak; üçgenler kenarlarına göre adlandırılacak, ikizkenar üçgende taban açıların eşliği ve tersinin de doğru olduğu üzerinde durulacaktır. Üçgenlerin iç açılarının ölçüleri toplamının 180° olduğu ve dayalı olduğu özellikler belirtilerek açıklanacaktır.

10-5. Paralelkenarlar : İki paralel arasındaki uzalık verilecek. Çokgen tanımı ve çokgenlere verilen adlardan söz edilerek paralelkenarın tanımı verilecektir.
Paralelkenarın karşılıklı kenarlarının eşliği, karşılıklı açılarının eşliği ve komşu açılarının bütünler olduğu sezdirilecek (ölçme yolu ile) sonra da özelik olarak verilecektir.

10-6. Paralelkenarların ve üçgenlerin alanı : Önce taban ve yükseklikleri aynı olan parelelkenar ve dikdörtgenin alanları karşılaştırılarak paralelkenarın alanı bulunacak, sonra da üçgenin alanı, paralelkenarın alanı ile karşılaştırılarak hesaplanacaktır.

10-7. Dik prizma : Dik prizma tanıtılacak kenar, yüz ve köşelerinden ve çeşitli prizmalardan söz edileceği gibi bunların açılımları üzerinde durulacaktır.

NOT:

1) Her bölümün işlenmesi için yaklaşık olarak öngörülen ders saati sayısı aşağıda gösterilmiştir:

Bölüm	*Ders saati sayısı*
1	2
2	11
3	17
4	14
5	12
6	22
7	8
8	10
9	14
10	10
Toplam:	120

Öğretmenler bu saatlere bağlı kalmıyabilirler. Ortamına göre bölümlere ayrılan saatler arasında yeniden ayarlama yapılması uygun olur.

2) Bu programın ileriki yıllarda bazı konularının çıkartılması veya eklenmesi suretiyle daha moderen bir tarzda işlenmesi de düşünülmektedir.

3) Ortaokul 2. ve 3 üncü sınıflarının matematik müfredatının özel açıklamaları daha sonra 1 inci sınıf müfredatının uygulanmasının ışığı altında hazırlanacaktır.

4) Geometride kullanılan sembollerde bir birlik sağlanması amacıyla aşağıda belirtilen sembollere uyulmasında fayda görülmektedir.

Sembol	Açıklaması
AB	A ve B noktalarından geçen doğru
[AB]	AB doğru parçası
|AB|	AB doğru parçasının ölçüsü
[AB)	AB ışını
$\overline{AB}$	Yönlü AB doğru parçasının işaretli ölçüsü (A ve B noktalarının koordinatları sıra ile a, b ise a - b nin değeri)
$\overrightarrow{AB}$	AB vektörü

Diğer semboller halen pilot liselerde okutulan matematik kitaplarındaki sembollere uygun olacaktır.

5) Bu taslak programa esas alınarak yazılacak kitaplarda yazarlar, konular arasında gerekli görüldüğü hallerde yer değişikliği yapabilirler.

GENELGELER:

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Millî Folklor Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı: 383 — /1/1971

10289

Konu: Akbank'ın Yunus Emre Kompozisyon yarışması h.

VALİLİKLERE

Büyük Türk Ozanı Emre 650. Ölüm Yıldönümünde törenlerle anılacaktır. Bu münasebetle, Akbank, 6 - 7 - 8 Eylül 1971 günleri bir (Uluslararası Yunus Emre Semineri) tertiplemiş bulunmaktadır.

Akbank Uluslararası Yunus Emre Semineri Komitesinin liselerimiz ve dengi okullarımız son sınıf öğrencileri arasında bir (Yunus Emre Kompozisyon yarışması) açma teklifi Bakanlığımızca olumlu karşılanmıştır.

Bakanlığımızda 5 kişilik bir jüri teşekkül ettirilerek, yarışmanın konusu, şartları, verilecek ödüller tesbit edilmiş ve bu konu ile ilgili hususlar aşağıda açıklanmıştır.

1. «Yunus Emre'de insanlık sevgisi» tema'sı işlenecek, kelime sayısı en az 250, en fazla 350 olacak; kompozisyonlar normal kâğıtların birer yüzlerine mürekkeple yazılacaktır.

2. Öğrencilerin kompozisyonları, her okulda, okul müdürlerinin başkanlığındaki okul jürileri tarafından incelenecek ve en çok puan alan 3 kompozisyon 8 Mayıs 1971 cumartesi günü saat 13'e kadar Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilecektir. Okul jürileri incelemelerini 21 Nisan 1971 Çarşamba gününe kadar tamamlamış olacaklardır.

3. Vilâyet merkezlerinde toplanan kompozisyonlar Millî Eğitim Müdürünün Başkanlığında Vilâyetçe teşkil olunan jüri tarafından incelenerek, bunlardan en çok puan alan 3 kompozisyon, 22 Mayıs 1971 Cumartesi günü saat 13'e kadar, Millî Eğitim Bakanlığı Millî Folklor Enstitüsü Müdürlüğünde bulunacak şekilde postalanacaktır.

4. Bakanlığımız jüri'si tarafından en fazla puan alan kompozisyonlar seçilerek değerlendirilecek; bunlardan

Birinciye 1000 TL.
İkinciye 750 TL.
Üçüncüye 500 TL.

ödül verilecek, dördüncüden onuncuya kadar (onuncu dahil) olanlara birer broz Hitit Güneşi hediye edilecektir.

5. Birinci ikinci ve üçüncüden onuncuya kadar (onuncu dahil) Bakanlığımız Bin Temel Eser Serisinden birer takım armağan verilecektir.

6. Birinci, ikinci ve üçüncü seçilen kompozisyonlar Bakanlığımızca yayınlandığı takdirde ayrıca telif hakkı ödenecektir.

7. Sonuçlar 6 Eylül 1971 tarihinde Akbank Uluslararası Yunus Emre Semineri Komitesi tarafından ilân edilecektir.

İlgililere duyurularak gereğinin yapılmasını saygı ile rica ederim.

Prof. Dr. Orhan OĞUZ
Millî Eğitim Bakanı

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Dış Münasebetler Genel Müdürlüğü

Sayı: 360/Fr. 4 - 71/60 - 1274 3-2-1971

10290

Konu: Fransız sanat bursları h.

VALİLİKLERE

Kültürel ilişkilerimiz çerçevesinde Fransız Hükûmetince 1971 - 1972 öğretim yılı içinde Hükûmetimiz emrine verilen (3) adet sanat bursu ile ilgili bilgiler aşağıda gösterilmiştir. Bursların ilgililere geniş ölçüde duyurulmasını saygıyla rica ederim.

Sıtkı BİLMEN
Millî Eğitim Bakanı Y.
Müsteşar Muavini

BURSLARLA İLGİLİ BİLGİLER:

1. Burslar kendi alanlarında bilgi ve görgülerini arttırmak isteyen sanatçılara verilecektir.

2. Bursların süresi (8) ay olup aylık tutarları sanatçının yaş durumuna göre 500 - 750 N. F. arasında değişecektir.

3. Bursluların Fransa'ya gidiş yol paraları kendilerince, dönüş yolparaları Fransız Hükûmetince karşılanacaktır.

BAŞVURACAKLARDA ARANAN NİTELİKLER:

1. Güzel Sanatlar alanında öğretim yapan bir yüksek öğretim kurumundan mezun olmak (Komservatuvarlarda yüksek kısmı olmayan bölümlerin mezunları katılabilirler.)

2. Fransa'da yapacağı araştırmayı izleyebilecek ölçüde Fransızca bilmek,

3. Müracaat tarihinde 40 yaşını aşmamış olmak,

4. Daha önce 4489 sayılı kanuna göre üç aydan fazla yabancı ülkelere gitmemiş olmak.

BAŞVURACAKLARDAN İSTENEN BELGELER:

1. Türkçe müracaat formülleri ((1 nüsha).

2. Herhangi bir yerde görevli olanların bursa başvurmalarında sakınca olmadığına; herhangi bir kuruluşa mecburi hizmetle yükümlü olanların burs süresince mecburî hizmetlerinin erteleneceğine dair yükümlü oldukları kuruluşlardan alacakları belge (Türkçe - 1 nüsha)

3. En son öğrenim durumunu gösteren diplomanın Fransızcaya tercümesinin resmi bir makamca tastikli örneği (1 nüsha).

4. Bakanlığımıza hitaben yazılacak ve iki profesörden alınacak tavsiye mektupları (Fransızca).

Müracaatlar Bakanlığımızca incelenecek ve şartları taşıyanlar, her türlü masrafları kendilerine ait olmak kaydıyla Bakanlığımızda toplanacak Karma Burs Komisyonunca mülâkata tâbi tutulmak üzere Ankara'ya çağrılacaklardır. Belgeleri eksik olanların müracaatları işleme konulmıyacaktır.

Görevli veya mecburî hizmetle yükümlü oldukları kuruluşlarca burstan faydalanmalarında sakınca olduğu belirtilenlerin, bursu kazansalar dahi, adaylıkları iptal edilir. 657 sayılı kanun burslu devlet memurlarının yurt içi maaşlarının ödenmesine imkân vermemektedir. Bu hususların dikkate alınması gerekir.

İsteklilerin belgelerini tamamlayarak en geç 19 Mart 1971 tarihine kadar Millî Eğitim Bakanlığı Dış Münasebetler Genel Müdürlüğünde bulundurmaları gerekmektedir. Postadaki gecikmeler kabul edilmiyecektir.

YABANCI HÜKÜMET VE KURULUŞLARIN HÜKÛMETİMİZ EMRİNE TAHSİS ETTİĞİ BURSLARA MÜRACAAT FORMÜLLERİ

BURSU İSTENEN ÜLKE VEYA KURULUŞ

Adı		Askerlik durumu	
Soyadı		Sağlık durumu	
Doğum yeri ve yılı		Mecburi hizmeti	

Babasının adı görevi		Son 5 ay içinde çekilmiş bir fotoğraf
Anasının adı görevi		
Medeni hali		
Eşinin adı görevi Görev adresi Tel. No.		
Çocuklarının sayısı		
Şimdiki görevi Tel. No.		
Her türlü yazışmanın yapılacağı adresi		
İkametgâh adresi Tel. No.		
Yapmak istediği çalışmanın konusu (Özet olarak)		

GÖREVLERİNİN (Tarih sırasıyla)

Adı ve yeri	Başlama Tarihi	Ayrılma Tarihi	Süresi

ÖĞRENİM DURUMU

Okullar	Okulun Adı-Yeri	Başlama Tarihi	Bitirme Tarihi	Diploma Derecesi
İlk				
Orta				
Lise veya Dengi				
Yüksek Öğrenim ve Dalı				
Mezuniyet Sonrası Çalışmaları				

Yurt içinde katıldığı seminer, kongre, konferans, sergi gibi meslekî faaliyetleri (konusu, yeri, tarihi, süresi)

Daha önce yurt dışında çıktı ise:

Memleketin Adı	Gidiş Tarihi	Dönüş Tarihi	Maksadı	Masrafını kimin karşıladığı

Yabancı bir memlekete gitmek üzere halen başka bir müracaatı var mıdır?
(Bu formülleri gönderdikten sonra başka bir müracaatta bulunduğu takdirde durumun Bakanlığımıza bildirilmesi gerikir)

BİLDİĞİ YABANCI DİLLER

Yabancı Dilin Adı	Okuma				Anlama				Konuşma				Yazma			
	Pekiyi	İyi	Orta	Zayıf	Pekiyi	İyi	Orta	Zayıf	Pekiyi	İyi	Orta	Zayıf	Pekiyi	İyi	Orta	Zayıf

Belirtilmesi istenen başka hususlar:

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
(Dış Münasebetler Genel Müdürlüğü)

Bu formüllerdeki soruları doğru ve eksiksiz olarak cevaplandırdığımı arzederim.

/ /19

İmza

No: 1 — Bu formüllerdeki bütün sorular mutlaka cevaplandırılacaktır.

2 — Burs ilânında belirtilen diğer belgeler de formüllere eklenecektir.

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 02055 15-2-1971

10291

Konu: «Uygulamalı Yazı İlkokul 3 - 4 ve 5» adlı eserler h.

Ekrem Bayındır tarafından hazırlanan aşağıda adı fiyatı ve satış adresleri yazılı kitapların; ilkokulların 3., 4. ve 5. sınıf öğrencileri için başvurma kitabı olarak kabul edilmeleri uygun görülmüştür.

Mehmet ÖNDER
Milli Eğitim Bakanı y.
Kültür Müsteşarı

Kitabın adı:	*Fiyatı:*	*Satış adresi:*
Uygulamalı Yazı İlkokul 3. sınıf	350 Krş.	Kurtuluş Yayınları
Uygulamalı Yazı İlkokul 4. sınıf	350 Krş.	Necatibey Caddesi
Uygulamalı Yazı İlkokul 5. sınıf	350 Krş.	Nu: 62 — Ankara

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-02883 25-2-1971

10292

Konu: «Balıkların Masalı» adlı eser h.

Engin Köseoğlu(Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 61/9 Maltepe — Ankara) tarafından yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı kayıtlı eserin ilkokullarla, orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

Mehmet ÖNDER
Milli Eğitim Bakanı y.
Kültür Müsteşarı

Eserin adı:	*Fiyatı:*
Balıkların Masalı	500 Krş.

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 611.8/62 - 02059 15-2-1971

10293

Konu: «Arapçaya Giriş» adlı eser h.

Hayrettin Karaman tarafından hazırlanan aşağıda adı fiyatı ve satış adresi yazılı kitabın, İmam - Hatip Okulları I. devre, I. sınıfları için yardımcı ders kitabı olarak kabulü uygun görülmüştür.

Mehmet ÖNDER
Milli Eğitim Bakanı y.
Kültür Müsteşarı

Kitabın adı:	*Fiyatı:*	*Satış adresi:*
Arapçaya Giriş	160 Krş.	1 — İrfan Yayınevi M. T. T. B. Karşısı Cağaloğlu — İstanbul 2 — Yağmur Yayınevi Ankara Caddesi Merkez İşhanı Cağaloğlu — İstanbul

İ L Â N :

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Trabzon Özel Elif Ana Okulu kapanmıştır.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Elif Ana Okulu

Kurumun adresi : İskenderpaşa Mahallesi 1. nolu Deniz Sokak No: 3 — Trabzon

Kurumunkapatılış tarihi: 25 Kasım 1969

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA